

A RIPI ROMÂNESȚI

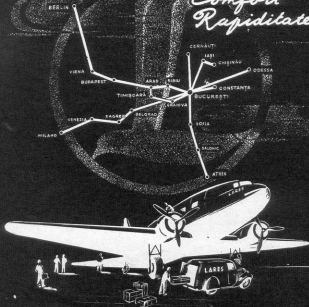
Director: Comandor
AL. DEMETRESCU

589

LINII AERIENE INTERNE INTERNATIONALE 1943

*Siguranța
Comfort
Rapiditate*

LARES

LINIILE AERIENE ROMÂNE EXPLOATE CU STATUL

3
50
591
50

Ziua de 25 Octombrie este sărbătoare națională pentru toți românii, fie că aceștia se află în granițele țării noastre, fie că ei se găsesc pe teritoriile românești ocupate.

Este ziua de naștere a M. S. Regelui Mihai I, a Aceluia, care înscăunat pe tronul unor străluciți înaintași — citorii Munteniei, Moldovei și ai României Mari — pășește azi în fruntea țării și a glorioasei ei ostiri.

Simbol al sfintei lupte — pe care Neamul întreg o poartă pentru existența și drepturile lui — M. S. Regele sălășluiește în sufletele noastre și întregii români și așteaptă cu toată nădejdea — strâns unită în jurul Lui — ziua victoriei, a dreptății, a luminei.

Trăiască Regele!

„ARIPI ROMÂNEȘTI“

1. O strângere de mână înscrisă de decolare: „Norocul nostru!”

2. Stăruitorii unei grup românești de Stakos (în mijloc: comandantul Grupului) (S. M. P.)

3. O baie în aerul liber, în a forma de aviație înaltă (S. M. P., P. K. Stachelheid)

4. Un bombardier românesc (foto Dan Stăian)

5. „Efectele” unei mișcări viciate... aviației. Pilotul se aruncă în aer (S. M. P.)

6. O puzie și o zăcă într-o mișcă

7. Puză după mișcare (foto Barilani)

8. Efecte dispoziției înscrisă de mișcare (foto Dan Stăian)

9. Repaus... (S. M. P.)

ARIPI

2. Concluzii

5 593 50 50 593

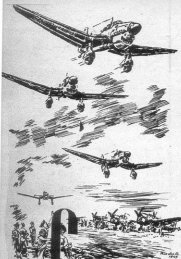
- Avioane,
bombe și...
tutela
C. M. P.

ROMANEȘTI LUPTĂ

Stoian

Tomai Vișu
Stoian
Bombe și
bombardieri!

CRONICA RAZBOIULUI AERIAN

Operațiile aeriene dela
1—15 Octombrie 1943

de ROMULUS SEIȘANU

C ERA ce caracterizează războiul aerian în actuala
iașă, este, pe de o parte, organizarea atacurilor
la formațiuni masive de câteva sute de aparate
de către aviația anglo-americană, împotriva obiectivelor
civile și militare din interiorul fortăreței
europene și în special din Germania occidentală
și centrală și pe de altă parte, întărirea apărării
aeriene și antiaeriene germane. În asemenea condiții riscurile
incursiunilor aeriene masive sporesc, după cum reiese din pro-
centajul pierderilor, care dela 10 la sută au trecut la 30 și
chiar la 30 la sută. Căsu din punctul de vedere tehnic și ope-
rativ organizarea raidurilor masive reclamă eforturi și riscuri
sporite dacă se fac la distanțe mari și împotriva unui adversar
ce dispune de o puternică apărare aeriană și antiaeriană, anglo-
americanii organizând raiduri masive în scop terorist la dis-
tanțe relativ mici, și cu o protecție mai puternică de vânătoare
aeră pentru a reduce la minimum pierderile. Totuși, nici aceste raiduri
nu sunt scutite de riscuri mari, după cum s'a dovedit și în ope-
rațiile aeriene ce s'au desfășurat în ultimele două săptămâni pe
frontul aerian din vestul Europei, în cursul cărora pierderile
formațiilor de atac britanice și nord-americane au fost se-
vere, în raport cu cele din trecut.

Germanii au amănăț să dispună de noi mijloace de apărare
antiaeriană pentru a asigura la condiții mai bune decât în tre-
cut, scapă și zonele lor industriale, care sunt obiectivele de
preferință ale formațiilor aeriene anglo-americanice.

Scopul principal urmărit de comandamentul forțelor aeriene
anglo-nord-americane — demoralizarea populației germane prin
supușianța atacurilor teroriste cu efectele lor distructive, ade-
seori considerabile — n'a fost atins și nici nu poate fi atins
altă timp cât poporul german este conștient că decizia război-
ului va interveni pe fronturile principale de luptă și armata
sa este hotărâtă să lupte prin toate mijloacele morale și ma-
teriale ce le are la dispoziție.

În cursul nopții de 7—8 Octombrie un grup de bombardiere
grele germane au părăsit în regiunea Londrei și au aruncat
bombe, atât în interiorul orașului, cât și în împrejurimi, provo-
când distrageri considerabile și incendii pe mari întinderi. După
comunicatul britanic publicat în seara de 9 Octombrie atacul
acesta a fost dat de 15 bombardiere grele germane și în cursul
lui s'au lăsat asupra Londrei 30 de tone de bombe; însă, după
ziarele engleze el a avut un caracter înfricoșător prin efectele
bombelor explozive și incendiare și prin marile distrageri ce
s'au constatat în toate cartierele capitalei Angliei, — fiind con-
siderat cel mai violent atac din ultimii doi ani.

În cursul aceluia atac s'a dovedit că, cu toată puternica orga-
nizare a apărării aeriene și antiaeriene britanice, bombardierele
grele germane au pătruns în zona Londrei și au înregistrat mi-
nimul de pierderi.

Pe frontul aerian din Europa occidentală și centrală forma-
țiuni puternice de bombardiere grele anglo-americanice au atins
scăge germane și alte obiective în regiunea Mării Baltice.

Atacul aerian împotriva orașului Bremen a fost dat de bom-
bardierele grele cu patru motoare nord-americane în plină zi, în
formațiuni masive și în valuri succesive.

Rezistența aeriană germană a fost extrem de puternică și

Mihail
Brâncoveanu

E

OCOTENENTUL de rezervă aviator Mihail Brâncoveanu, căruia la datorie pentru Patrie. Pilot de vânătoare de noapte — această categorie de aviație pentru practica căreia se cer abilități mari calități — a fost învin, în timpul unei misiuni de pândă în zona nopții, de către ocoli imponderabili cazii încă sunt în luptă cu meseria grea a aviației.

Distins șoldier, delicat ca înfățișare și putare, însă brav și hotărât în îndeplinirea însărcinărilor aeriene de luptă, tânărul Locotenent Brâncoveanu — scoborât din apia celor cari au ilustrat trecutul țării românești — reușește prin muncă și dragoste de armă să reprezinte în aviație un exemplu și o nădejde.

Simțind că aripile avionului său vor fi frânte, a ordonat echipajului să se salveze cu paraguta, el rămânând la comanda pasării de oțel zdrobindu-se de pământ odată cu ea. Și astfel s'a sfârșit un suflet de oțel, un om cu înalte însușiri morale, un strălucit exemplu de abnegație care va rămâne deapăzuri în tradiția eroică a noastră aviației.

D.

Adj.
Stg.

MEDICINĂ
MEDICINĂ

Frânculescu
Dumitru

E

RAM în cancelaria escadrilei când s'a prezentat Comandantul: — Înalt, cu fruntea lată, cu pieptul de oțel hotărât și cu ochii aceia plini de ascultare în care pareai citeai ceva după alte tărmuri.

Român dintr'o bucată, tânăr, plin de sănătate și voință, a plecat spre Răsărit cu avântul și voința celor ce știu să-și iubescă moșia. Era plâmbid din lăutul bun al celor ce nu voiau să poarte stigmasul ruginos ce infictează pe acei ce nu-și pot păstra pământul moștenit dela străbuni.

Primise botezul focului pe cerul dela Stalingrad mănjit de schije, de foc și de fum, spectacol de o teribilă măreție, sub care Volga își țara apele leneșe și moarte, îndeplinindu-și prima misiune într'un fel ce ar fi făcut cinste și unui pilot călăt în multe sboruri în inamici. A fost promovat dintr'odată pilot de elită lucrându-i-se misiuni dintre cele mai grele, dar pe care întotdeauna le execută cu măiestrie.

Lupta din convingere și sbura din pasiune. Își văzuse idealul realizat: era pilot de război, stăpân și conducător al unui avion ce împingea greață, moarte și distrugere. Era în elementul său. Pericolul era un stimulent și un balsam pentru surplusul de energie ce plăpnea din el.

Și ne-am pomomit așa de-odată prieteni, iar în serile înălbite, la gura tobei improvizate dintr'un burai de tablă — care, dacă nu reușea să înălțesească bordoul, îl umplea în schimb cu prisoasă cu fum înecăcios — ne povesteam multe și cu fantezia tinereții vinam multe.

Dar într'o zi, seceră nemiloasă a morții a cărei prezență o simți delocată ce intruzând toate legile firii, te-ai încumetat să te deslășești de pământ, pentru a te înălța spre astri, a ruge prea de vreme un fir de viață ce abea începuse să se deșene. Poveștile au rămas, dar visurile s'au năruit, așa cum însuși autorul lor se năruia lăsat cu el și capătul mui, căci din ceasul acela am aflat ce este viața și cât de hăd e îngrădii morții.

Doză campanii și rana cu care m'am ales dintr'o misiune m'au învâgă și înțelegerea pământului și să strâng dinții atunci când durerea e mare și totuși m'am putut strivi sub geamă lacrima ce pornește, când pe un pat de spital, am aflat că „Puștiiu”, prăfălea escadrilei noastre, a căzut împreună cu pasarea mânătră pe care a îndrăgii-și și ale cărei sfârșimuri le-a sfârșit cu sângele său tânăr și cald.

A murit așa cum mor aviatorii, prăvălindu-se într'o zi de lăut, cu aripile frânte într'o misiune de război, înfrățit cu avionul, de mână căruia își legase viața și cu echipajul ce nu mai putea să salveze. Dar a căzut după ce toate bombele și-au atins tinta, având satisfacția supremă a datoriei împlinite cu prisoasă.

Murând i-a fost un petec din nestărgita stea rusească, giulgiu înțolul imaculat de zăpadă și preot soarele ce și-a trimis o rază furigată printre norii cenușii și goși ce acopereau cerul iernatic.

Murind de eroi ce sapă pentru veșnicie urmele amintirii în inimile de grant ale celor ce știu ce înseamnă lupta și pot să o pregătescă.

Serg. av. LEITNER ALEXANDRU
Dintr'o Flotilă de Bombardament

MISIUNI LA INAMIC!

Cititorul — mă refer la acel care nu este sburător sau nu prea a avut un suficient contact cu aviația — a auzit destul de des aceste trei cuvinte, fără a avea puterea să aprecieze cum se cuvine ceea ce reprezintă ca activitate de război „misiunea aeriană”

De multe ori, la citirea sau la auzul că X sburător are la activul său peste 300 „jaguri” la inamic — ceea ce reprezintă tot atâtea misiuni — s’ar putea interpreta, cu bună credință desigur, că o misiune la inamic este un fapt simplu și comun, impresionant nefiind decât doborârea de avioane inamice sau faptele excepționale care se citează în comunicate.

Nu! O misiune aeriană la inamic, în cadrul acestui război „modern” — de totală distrugere — în care mașinile și armamentul de bord și antiaerian au ajuns la o mare perfecțiune și precizie, nu înseamnă un lucru de nimic sau un fapt divers și oțitesci nu are dreptul să-l bagatelizeze, chiar dacă sburătorul, din anumite împrejurări, nu a fost în măsură să înlocuiască — desigur într-un timp potrivit — decât numai „câteva”!

Trebuie să înțelegem și să ne dăm seama de consumul de energie și de nervi — consecința unei răspunderi și a unei atepți încordate — pe care tânărul sburător îl desfășoară într-o singură misiune la inamic!

De priceperea și de echilibrul, de ceea ce el poate să vadă, dar mai ales de ceea ce trebuie să vadă și de informația pe care o culege, deplinde soarta — de multe ori — chiar a unei întregi bătălii, în cadrul unui timp care variază de multe ori dela una până la trei, adesea chiar patru ore — cât durează de exemplu sborul unei formațiuni de bombardament greu sau recunoașterii îndepărtate — sburătorul trebuie nu numai să execute înlocuiri ce i s’au ordonat dela pământ, dar în același timp să conducă cu toată măiestria avională la destinație, să lupte în aer cu vânătorul aerian inamic sau să se plasează de furul — atât de precis ai — al artileriei antiaeriene inamice, ambu neavând alt țel decât pe acela al doborârii lui! Fără a

pledea un moment scopul lătil al misiunii, sburătorul trebuie să primească lupta sau să se apere, cu dorința aprigă de a învinge, dar și cu perspective, poate, de a fi învins!

Asemenea grele, obositoare dar sublime misiuni, sburătorii noștri execută de mai multe ori în aceeași zi, fie că cerul e sâlos, trălăclitor, fie că timpul este mohorât, întunecos sau vijelios.

Unii se latorc victorioși, cu misiunea îndeplinită — o victorie nu înseamnă numai doborâri de avioane inamice — alții sunt poate doborâți de inamic sau pulverizați în aer... Războiul cere sacrificii nației care vrea să trăiască cu cinste, stăpână pe existența și drepturile ei.

Faptul că sburătorii noștri, pe care i-am văzut în timpul acestei lățăte ofensive bolșevice, vin și pleacă în misiune cu aerul cel mai natural din lume, se detașează elanului, caracterului, tradiției și educației speciale în care au crescut din momentul în care au prins aripile! Aceștia nu înseamnă — la învinsul lor — că viața lihnită, de care cu toții sperăm că ne vom bucura după acest groaznic masacru, nu reprezintă pentru ei nici un fel de bun!

Desigur, datoria lor de bărbați este să lupte ai cu toată înverșunarea și dorul de a învinge un dușman care nu are alt gând decât de a ne distruge și desființa, iar datoria noastră, a tuturor celor dispoziți este de a fi uniți într’un singur ideal: ROMANIA, adunând, respectând și închinându-ne în fața celor ce luptă și se jertfesc pentru ea!

O misiune la inamic înseamnă de multe ori viața unor oameni, jertfită pentru noi...

Comandor av. AL. DEMETRESCU

SCRUTATORI

A VIAȚĂ răsărită a cunoscut din nou zilele trecute, o nouă și strălucită victorie, înregistrată, acolo, în răsturnul roșu, alături de camarazii germani.

Într'un atac masiv, efectuat în ziua de 23 Septembrie, avioane germane de bombardament au distrus complet un aerodrom sovietic în care se îngrămădiseră zeci de avioane bolșevice așezându-le chiar clipa pornirii în mișcare. S'a reușit astfel, îned odată să se neutralizeze o acțiune bolșevică la dreptăță împotriva comunicațiilor și aprovizionărilor germane și să le distrugă complet 21 de aparate sovietice, iar alte 23 să fie făcute improprietăzătorului.

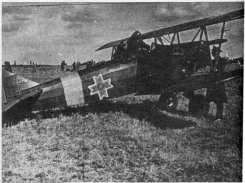
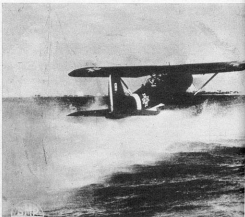
Biruința aceasta reolue însă la mare mândră echipajelor române de recunoaștere, care într'o perfectă colaborare cu aviația aliată de luptă, au adus partea lor de contribuție victoriei bombardamentelor.

Ce reprezintă pentru întregul aparat al aviației aceste formațiuni de recunoaștere care corespund unei clase de aviație, o gila marai acei care-și frământă existența în lumea sborului. Căci pe cânt sunt de multiple și de variate acțiunile întreprinse de lăptătorii vâdăului, pe atât este de complex aparatul aviației. Sunt echipajii care acționează în aparență separat, cele de vânătoare, de recunoaștere, bombardieră, dar care sunt în realitate nervii aceluiași trup. Da, coace lăcomă pentru navei cărmă, înseamnă pentru aviație echipajii de recunoaștere. Misiunea lor, de scrutatori, de arguși vigilenți, este a cărmăului care-și conduce corabia spre lină.

Fără indicațiile lor, flăc precizările și continua luptă de pătrundere în domii frontului înamic, de strecurare pe deasupra dușmanului veșnic în pândă, de descoperirea locurilor în care vrăjmașul s'a strâns în așteptarea momentului de năvăli către liniile noastre, au s'ar putea nimic realiza.

Fotografiile și informațiile culese de „Recunoaștere”, cea cu cea, zi cu zi, formează imaginea clară a întregului teren înamic, bazala prezintă după care se orientează aviația de luptă și bombardamentul cât și comandamentele terestre.

Biruința din ziua de 23 Septembrie este în primul rând biruința aviației române de recunoaștere. Un omagiu pentru toți scrutătorii vâdăului.

AZDUHULUI

*"cei dela
recunoastere"*

Devizul merge mai departe și scena se repetă din nou;
— Pentru ce au cerut ăștia beleregele, domnule?
— Pentru repararea avioanelor care au sosit acum, știți, în urma ordinului transmis de noi.
— Și este nevoie de 300 de belerege?
— Da, s'au calculat, probabil, pentru tot stocul repartizat unității și ăștia au 30 de avioane, adică 10 belerege de avion.
SE APROBĂ

...la ordinul D-vs Nr. am onoare a înainta alăturatul deviz pentru reparația, etc. etc.
Beleregele își iau șborul odată cu filele și filiera își urmează drumul ei fatidic;
— Belerege!

— Da, s'au prevăzut 300 de belerege...
— Bine, bine... dar ce astea costă 3000 de lei bucată?

— Creed că prețul de cost s'a scotocit după prețul actual al pieței... trebuie să vedem!
— Piață-piață, dar prea scump... 3000 de lei o Belerege... Beleregă... Beleregă... ce dracu e asta Beleregă, domnule?

— Sunt piese care trebuiesc lucrate, probabil cu atenție, la fresă... în felul „pianoanelor”, dacă sunt ele așa scumpe! Bun!

SE APROBĂ

...La Nr. cu onoare se însopează alăturatul deviz aprobat la suma de lei... etc. etc.”

Devizul s'a lăptos de mult și beleregele deom fericite între file, în elegantul sertar al castonierei Serviciului Tehnic. Trece o lună, trece vara și lucrarea nu se mai vede pe roate.

În breajma manevrelor, scena întâi se reia;

CHESTIUNEA „Beleregilor” în Aeronautică a constituit o problemă foarte gravă, care a dat mult de lucru organelor tehnice însărcinate cu alcătuirea devizelor de reparațiuni, pe lângă... — cu mult înainte de război — cu ocazia introducerii unor avioane străine în aviația noastră.

Avioanele sosit, după ce fuseseră puțin „cam abuzate”, prezentau urgentă nevoie de unele revizuirii și înlocuiri de piese.

În acest scop s'au dat ordine de întocmirea unor devize în care să se prevadă toate nevoile, calculându-se și sumele necesare, stabilite la nivelul pieței noastre.

Potrivit acestor ordine, unul din Parturi a întocmit un deviz complet care prevedea, în esență, tot necesarul reparațiilor și punerii la punct a „novenitului” material.

Între alte denumiri de piese, Comandantul citește și următorul articol:

BELEREGE:

Cantitatea: 300

Preț unitar: 3000

Total: 300 × 3000 = 900.000

— Ce sunt astea, belerege, domnule?

Ajutorul, care verificase devizul, se uită încă odată atent la coloana cu pricina și... explică:

— Sunt niște piese în legătură cu azele de came la avioanele astea care au sosit acum.

— De ce nu le scrieți românește?

— Au fost trecute, probabil, după albumele de piese originale... știți ea să nu se întorească reperele din indicative.

SE APROBĂ

Se pune stampila și... la ordinul D-vs Nr. am onoare a înainta alăturatul deviz, etc. etc.”

rege

• CONST. ARGEȘANU

— Ați procurat, domnule, materialul pentru avioanele altele?

— Da, s'a procurat...

— Și pentru ce nu se începe?

— ... afară de Belerege!

— Pentru ce n'ați cumpărat și Belerege?

— !!!

— ... n'au dat 900.000 de lei pentru Belerege... unde sunt Beleregele?

— D-le comandor, să vă spun cînt... habar n'am ce sunt alea Belerege.

— Păi... cine a făcut devizul?

— Șeful Serviciului Tehnic, Căpitanul Mecanic Pezeleanu.

— Să vie Pezeleanu încoace.

„Beleregele” tresar din capitolul respectiv din deviz și încep să se miște neliniștite.

— Am onoare să vă salut!

— Ce sunt astea, Belerege, domnule?

— Nu știu, D-le Comandor.

— Cum nu știu, domnule, cine a făcut devizul?

— Eu l-am făcut!

— De ce ai trecut Beleregele dacă nu știu ce sunt, sau de ce n'ai întrebat pe cineva care să-ți apună te sunt alea?

— D-le Comandor, eu am făcut devizul după notele geților de ateliere... Beleregele au fost date dela Secția de Motoare.

— Cine a făcut nota de materiale?

— Maistrul Principal Toloacă.

— Cheamă-l imediat!

În deviz suma de lei 900.000 stă subliniată cu o enormă dungă roșie și surâde ca o femeie răutăcioasă și cochetă:

— Să trăiți!

— Ce sunt astea, Maistre, Belerege?

— Nu știu, D-le Comandor!

— Cum nu știu, mă? N'ai dat tu nota de materiale dela Secția de Motoare?

— Ba cu.

— N'ai trecut tu 350 de Belerege a 1000 de lei bucata?

— N'am trecut, D-le Comandor!

— Adu, domnule, nota dela Secția de Motoare.

Șeful Serviciului Tehnic aduce nota anexată la copia după deviz și interogatoriul urmează:

— Cine a scris nota asta Maistre?

— Eu am scris-o, D-le Comandor.

— A cui este semnătura, Maistre?

— A mea, D-le Comandor.

— Scrie aicea Belerege, Maistre!

— !!!

— Scrie 100 de bucăți, Maistre?

— !!!

— Scrie 1000 de lei, Maistre?

— !!!

— Ce mai spui... nu spui nimic?

— Să trăiți, D-le Coman...

— Scrie ori nu scrie?

— D-le...

— Băa, cu te întreb, scrie, ori nu scrie! Be-le-re-ge?

— Nu scrie, să trăiți!

— Cum nu scrie, mă măgarule?

Citește lei, negru pe alb, ce scrie?

— Scrie... B-el-cin-ge.

— Cum, mă?

— Scrie 100 de... belciuge, să trăiți!

— ... și 1000 de lei?

— ... 3 lei, dar am scris eu „lei”

ca pe zeruri, că nu prea scriu bine și D-le Căpitan a trecut 3000 că n'a înțeles. Pe nota mea scrie 300 de belciuge a 3 lei bucata. Știu și eu cine a făcut scotelele, de-a seos atâtea parole?

— Ce ne facem, domnule, cu belciugele, că ne-au aprobat 900.000 de lei numai... belerege.

— Eu sic să raportăm că...

— Ce să raportezi, că n' ai scris în loc de belciuge și am fost toți niște beleregi?

Ajutorul intervine împăciulitor:

— Deducem suma din deviz și facem reparatiile fără astea... belciuge, iar suma o vărmăm, cei cerem aprobarea pentru alt deviz.

— ... la ordinul Nr... să binevoiți a aproba deducerea sumei... 900.000 de lei mai puțin, întrucât la demonstrația și revizita în amănunțime s'a constatat că nu este nevoie de înlocuirea BELERECELOR.

Rugându-vă să binevoiți a decide”, Astfel a dispărut din registrele le materiale ale aviației un articol prețios, fiind înlocuit cu unul banal — belciuge — un fel de „SINE NOMINE VULGUS”, cum i-ar spune Horațiu dacă ar trăi și ar fi aviator.

CONST. ARGEȘANU

Andron Hicell planoristii
 începutul răsărit de zbor,
 I.P.—P.K. Stachulickij)

Domnul Ministru al
 aerului — General
 Gh. Jianu — la începutul
 planorismului.

LASĂ ARMELE SĂ VORBEASCĂ...

Sborul fără MOTOR

În primele începuturi ale dezvoltării sborului fără motor, nimeni nu și-a putut închipui ce mijloc ideal de educație și selecție, va deveni în viitor pentru aviație.

Experiența ulterioară a dovedit că piloții planoriști care au un antrenament în sborul fără motor, învață foarte repede sborul cu motor, iar noțiunile și aptitudinile dobândite în sborul fără motor sunt de mare folos în sborul cu motor. Trebuie să precizăm de la început, că niciodată instrucția planoristică nu ar fi putut să fie practică pe o scară atât de întinsă, dacă nu ar fi avut la îndemână sborul fără motor. Planorismul dă posibilitatea ca practica sborului să se execute ori unde; deoarece sborurile fără motor nu necesită aerodroame întinse de aviație, sau instalații tehnice speciale; așa încât orice regiune poate să aibă terenuri de sbor fără motor.

Mijloacele financiare necesare practicii sborului fără motor sunt atât de mici, în comparație cu ale sborului cu motor, încât raportate la rezultatele obținute, ele apar cu totul neînsemnate; aceasta, printr-un planorismul folosește pentru efectuarea sborurilor sale, numai energiile naturale. Soarele, vântul, noaptea, furtunile sunt prietenii sborului fără motor.

Acolo în zălul noaptei și în mărirea vântului, planorismul se înfrățeste cu natura.

Materialul de sbor, folosit în instrucția sborului fără motor, este foarte ieftin și ușor de construit, în comparație cu avioanele de școală folosite în sborul cu motor. Aceste planoare, mai ales cele folosite în prima perioadă a instrucției, pot fi construite chiar de elevi în atelierele școlilor de mecanici — sub supravegherea unui maestru — care trebuie însă să aibă și puțină practică în sborul fără motor.

Trebuie de asemenea să arătăm, că dorul de a zbura, care palpită în fiecare tânăr trebuie să-i fie satisfăcut cât mai de timpuriu posibil, dacă voim ca tânărul să fie câștigat cu trupul și sufletul pentru aviație; iar unicul mijloc de a-i realiza acest lucru la această vârstă, nu poate fi altul decât zborul fără motor.

Dar ceeste este hotărâtor în aprecierea zborului fără motor sunt valorile sale educative.

Ele hotărăsc dacă și în ce măsură trebuie să fie instruit planoristul și în zborul cu motor.

Aci, în zborul fără motor, tânărul își încearcă mereu curajul, căci elevul acționează dela început singur aparatul său. Instructorul îi dă numai indicațiuni ce trebuie să facă înainte ca acesta să-și ia zborul.

Să căutăm să observăm figura unui tânăr care este așezat pentru prima dată în planor, legat în centuri și cu cască de zbor în cap. Vom vedea la el atenția sa îndreptată ce se desenează pe chipul său frăged, care ne dovedește cu câtă preocupare urmărește tânărul operațiunile preliminare decolării, clipa pe care a dorit-o atât de mult, a cărei nouăte trezește într-insul senzații necunoscute, cari se amestecă sub forma unui amalgam de încredere, de așteptare, de năvală întâmplări și în același timp a unei slabe ezitări. După primele salturi ca de lăcustă, se înalță tot mai sus, face viraje, ca apoi să plutească spre norii și în liniștea mărească a vădului.

Instrucția zborului executată în planorism, are astfel suficiente ocazii să studieze și să hotărăscă asupra fiecărui elev în parte, dacă posedă calități de zburător și înainte de toate, dacă natura l-a înzestrat cu acel simț al zborului de calitate.

Datorită faptului că elevul este dela început liber să se bazeze numai pe sine însuși, face ca în primul moment să se obișnuiească a gândi și reacționa singur.

El învață nu numai să zboare, dar să aprofundeze condițiile atmosferice, să le întrebuințeze din punct de vedere al zborului (zborul plutit). Aceste cunoștințe îi vor fi de foarte mult folos mai târziu, în zborul cu motor.

Un alt mare avantaj al planorismului îl constatăm în faptul că elevii sunt obișnuiți încă de timpuriu cu disciplina și cu prescripțiunile de circulație aeriană.

Și dacă ne gândim numai la admirația mereu crescândă a tinerilor planoriști — pentru aviație, putem spune că zborul fără motor și-a atins scopul.

Astfel instrucția preaviatică alege zburătorii de elită, pe acei detați dela natură, cu acel simț al zborului.

Aceasta pentru că arta de a zbura nu i-a fost dăruită omului dela natură. Nu întotdeauna un tânăr are talentul să se miște nestingher și sigur cu un avion, așa după cum ar face-o într'un vehicul oarecare pe pământ. Ori aceasta este calitatea de bază, pentru a fi zburător; căci numai cel ce este obișnuit cu aerul este în măsură să-și îndeplinească cu ușurință misiunile ce se cer azi personalului navigant, pentru materialul de zbor modern.

În concluzie:

Astăzi, toate statele cari doresc să aibă o aviație puternică și modernă trebuie să-și direcționeze toate eforturile pentru a alege pe toți acei pe cari natura i-a înzestrat cu calități de zburător. Și mijlocul ideal de a alege pe aceștia s'a confirmat că este zborul fără motor.

Cpt. av. PETRU MIRCEA

Aterizare...

Comenzile se execută întâi la pământ.
(S.M.P.—P.K. Stachelscheid)

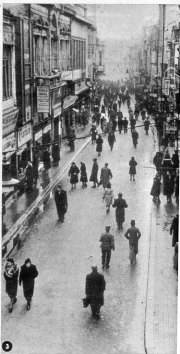
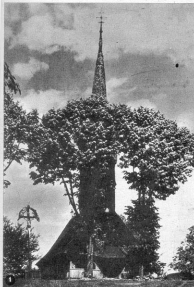

Pe un câmp al școlilor T.A.E. joacăte practice de zbor fără motor.
(S.M.P.—P.K. Stachelscheid)

Un grup liber elevii fac exerciții fizice.
(S.M.P.—P.K. Stachelscheid)

Wendel: „Smál catala“

Loewendel: „14. 4. 1917“

Loewendel: „In retele“

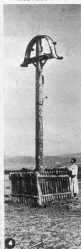
Loewendel: „Carrepe-cate...“

Loewendel

TARABANOSTRA

1. Biserica de lemn din Rametza
2. O casă de odăihnă în Bucești
3. Bucești
4. Trăiește în Ardeal
5. Leușendal : Mădăraș-Putna

Leușendal : „Mădăraș-Putna“

Leușendal : „Părcălaș“

SUFLET

ARNA trecută venise cu troiene mari, cu ger cumplit, cu viscol și cu puhoiul acela al hoarelor bolșevice care trebuia cu orice preț săvârșit.

Escadrila de Vânătoare a opt. Alex. Șerbănescu și tot Grupul mixt al cpt. C-dorului N. I. trebuia să ridice, aci, bariere vii în calea năvălitorilor. Omul se depășia în fața vitregelor forțe ale naturii și ale războiului, — și totuși viața, cât o mai simțeau vie în jurul lor, băcții acțiunii extraordinare ai Grupului mixt dela R., lupta să se păstreze trează, să n'o prindă somnul și oboseala rece a înghețului.

Între ei, alt. Firoescu era cel mai bogat la suflet. Postul său comandant, opt. Alex. Șerbănescu îl caracteriza astfel :

— „Era cel mai bun dintre noi, un caracter de elită, un suflet de aur, un om și jumătate”.

Cu o cultură aleasă, student sărgușos al Facultății de filozofie, băiatul acesta mărunț la statură, cu o sensibilitate adolescentă, dar energetic și de un curaj fără margini, devenise cel mai iubit camarad al escadrilei sale. În pumnul acesta de om era concentrată atîta forță, atît elan și era atît de viforos la bătaie, pe cît era de dăruit la minte de Dumnezeu, că atacurile lui la mică înălțime împotriva coloanelor sau a bateriilor bolșevice aveau ceva din majestatea cu care șoimul apîntecă vîrduhul și atacă.

Era la a 69-a lui misiune, avea 2 victorii aeriene și decola în ultima lui misiune, la 14 ianuarie 1942, pe un ger de minus 26 grade, la 2 după amiază.

Un vînt hain, tăios, aspre ca un glaspiet se scîrtea din spre stînga înghețată și parcă vrea să rupă prapierii avionului alt.-ului Firoescu...

Misiunea era de vînaștere liberă combinată cu recunoaștere, în care celula alt. Firoescu — adj. Mucenica trebuia să stabilească direcțiile de efort ale rușilor și să atace la sol, cu armele de bord.

Sburu la mică înălțime pe sub un cer vînat, cadaveric, ajungînd deasupra localității Suzatzi la 30 Km. Est de Don și cam la 100 Km. Nord-Est de Rostov. Aci au dat peste o aglomerație mare de trupe, tancuri și baterii înamice.

— Pe ei, frate Mucenica !

— Pe ei, Dozneaule sublocotenent !
Au atacat astfel, de 13 ori, luînd yoncaua în lung și mistralînd trupe, tancuri, camioane, sîni... Era un

DE AUR

apetacul de înaltă tensiune, la fel acela de proiectile prin care cele două avioane românești treceau ca săgeata incendiind tancuri, răsturnând camioane și svărind oamenii în șanțurile unde aceștia, înspăimântați, se îngropau în zăpadă ca să se camufleze.

Dar, la al 14-lea atac, sgt. Firoescu a fost lovit în motor și în radiatoarele de apă. Avionul pierdea din înălțime și pilotul a fost nevoit să-l părăsească pe burta, la 8 Km. Vest de Susatzki, localitate pe care o atacase de 13 ori.

Adj. Mucenica sbură necontenit în jurul său, făcându-i protecție, cu atenția încordată la tot ce se petrecea. L-a văzut pe zeful său de celulă când a ieșit din carlingă; a virat în jurul lui în rotocoale strânse, a încercat să ateriseze, dar terenul avea dămburi multe și dese sub zăpada înaltă care le acoperea.

De trei ori a încercat să aterizeze, de trei ori i s'a propit în drum sgt. Firoescu, făcându-i cu batista semn și dându-i ordina să plece.

Comandantul și camaradul din acest brav sburător înghețase situația definitivă în care se afla, își da seama că nu mai putea fi salvat și că o aterizare fericită era exclusă, deci nu trebuia să cadă deși în mâinile bolșevicilor.

Adj. Mucenica, cu lacrimile în ochi, a încercat să-l facă să înțeleagă că vor veni să-l caute. Sgt. Firoescu se propina drept în zăpadă și, mic cât era, îi păru că un uriaș de jețfă, camaradului său care se repezia ca un uliu să răbune soarta comandantului, la întoarcere spre Rostov.

Câmpul era alb și un deșert de zăpadă se întindea până la Deu. Numai peste el se mai făcuseră să-și facă parte sgt. Firoescu, fiindcă șoselele erau controlate de bolșevici.

Au plecat camarazii lui din escadrila cpt. Alex. Șerbănescu să-l caute, conduși de adj. Mucenica. Zece zile în șir. Zece zile grele de suferință pentru toți camarazii săi cari sburau peste locul unde aterizase. Zece zile în

care, avionul camaradului cu „suflet de aur” sta ca o strajă neagră în deșertul alb unde aterizase.

În jurul său urme de pași prin zăpadă, urme multe și concentrice...

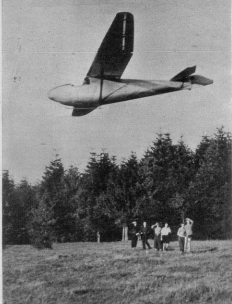
Haitele prinaseră urma sburătorului cu „suflet de aur” și-l încolțiseră.

Numai avionul cu motorul stins și radiatoarele sparte înghețase în gerul acestei pustietăți albe, indicator tragic pentru sburătorii escadrei cpt. Alex. Șerbănescu... Și cum dădeau cu ochii de el, se svăriceau ca urgiile peste coloanele sovietice, insermând cu sângele acestora imaculatul deșert de zăpadă unde dispăruse sgt. Firoescu sburătorul cu suflet de aur...

ION BĂLEANU

Ploșcă deasupra dealurilor, mușilor, pădurilor...

EROMODELELE — mici mașini zburătoare care pot fi atât de bune laemuite cu pasările cerului — cărora constructorii lor, de cele mai multe ori un înger de copil, le-a furat secretul dumnezeesc al săgetării vîzduhului — constituiesc pentru tineret marea atracție.

Poarta pe care intră în Aviație. O poartă vrăjită de basm.

O poartă care dacă se lasă deschisă și trecută va arăta copilului de astăzi drumul pe care-l va avea de urmat mîine și care-l va duce la gloria aripilor.

Într'adevăr, dacă zborul aeromodelelor provoacă entuziasm — dacă bucuria copiilor este contopită în dragostea celor mai în vîrstă — aeromodellismul este și piatra de temelie.

De altfel, deși în aparență simplu, aeromodellismul este puțin mai greu — nu într'atît înăc ca să nu poată fi lăsat de tinerete.

Spun că-l cîrecum greu, fiindcă el nu se reduce la lansarea micilor mașini, la întrecerile dintre ele — ci și la studiul unor reguli de zbor, la studiul în mare, al aviației însăși.

Ku — mărturisesc cinstit — am știință pentru un aeromodellist.

Pentru mine copilul acesta a încetat de mult de a mai avea mintea fragedă cînd te gîndești să cumperi din economiile tale zaharicale și covrigi împletiti.

INCHINACIUNE MARE CON

Atenție! Iacă se mișcă și aeromodellul va decola pentru un raid de lungă durată

Decorarea scaunelor. Y. A. sunt spațiile și altele de la (aeromodellism)

Aeromodeliatul este un om mare.
El deține secrete pe care — dacă
ai vreme să le ascuți — vei termina
prin a te minuna cum de au încăput
în capul lui mic și buclat...

Dar așa-i și firea.

El este cineva. Un constructor!

Îată, zilele trecute, mi s'a întâmplat
ca la ieșirea din București cu o
mașină să ajung o camionetă încăr-
cată cu copilași, fiecare purtând în
mână și ținându-l în sus, ca să nu
se lovească, să nu se strice, aéro-
modelul lui. Fiindcă aveam încă
timp, nu mi-am mai urmat drumul
și am oprit și eu lângă camioneta
cu vrăci, la câțiva kilometri lângă
Capitală.

Disciplinați — și aceasta mi-a
plăcut — s'au dat cu toții jos îndrep-
tându-se spre un mal de deal. Am
luat-o și eu într'alea ajungând din
urmă un... „mare” constructor, care
rămăsese de grămadă, întorcându-se
în aripile modelului său.

L-am întrebat dacă are loc vrun
concurs și mi-a răspuns bășos — atât
cât îi îngăduiau centimetrii înăl-
țimei — că deocamdată facem doar
proba... mașinilor!

Mașini??

Auzi!... Să-mi mai spună mic
pilotul X ori Comandorul Y c'a
mers cu o mașină Messerschmidt
sau mai știu eu cu ce!

Uite aici probe de mașini, variație
de construcție!

Copiii aceștia știu mai multă aviație

decât mine care aburam de atâtea
ori — întotdeauna ca pasager.

Știu pentru ei că înainte de a-și
construi micile lor aparate trebuie să
învățe principiile zborului. Ei cunosc
legile naturii și secretele furate
de om dela Icar până astăzi.

El știu atâtea.

Ca să faci o astfel de mașină
zburătoare — o autentică găganie
pe lângă uriașul avion de pasageri
ori transport — trebuie să știi — și
încă bine — regulile de zbor. Apoi,
îți trebuie îndemănare în construcție,
perseverență. Al felcit un aeromodel.
Este frumos ca'nălțare, dar... ce-
tormai esențial: nu sbeară! Ori, nu
sbeară bine! Atunci trebuie să-l
„băgi la revizie”. Să-l cercetezi. Să
aplici legea pe care ai nesocotit-o
atunci când l-ai conceput ori când
l-ai construit.

Un aeromodelist este pe cât de
îndrăgostit de aviație, pe atât de
disciplinat.

El are și disciplina interioară, dar
și pe aceea a lucrului.

El știe că numai astfel va învinge.

Că numai astfel va schimba micul
lui motor cu unul mare — mare de
tot — pe care-l va conduce peste
ape, pământ și nori pentru gloria
aripilor țării sale.

Și când acestea sunt preocupările
și gândurile aeromodelistilor, deji-mi
voic să mă uit la ei — ca la puștii
celi de acum câteva zile — cu
admirație.

El sunt zburătorii de mâine.

Așii, pentru isprăvile cărora va
fremăta țara!

Z. FELEA

CONSTRUCTORILOR... MICI!

Aeromodelul este aproape gata.
Prin schimbul lui se poate vedea
motorul. Săptăm în fața unui motor
veritabil

Îată cum are să planor, înainte de a fi
împins. Măna va ține el pe cel care îl
poartă acasă

P

E aerodrom alarma pînă cînd la 10 jumătate dimineața. Echipagiile așteaptă de o oră în avioane. Oamenii sunt nervoși. Se plit-tisească la teren.

— Nu mai vine, domnule, decolarea ?..

Soarele de Duminică pare în așteptare și el.

Trebuie să fie în ziua aceasta o masă excepțională. Dar, bunăstările nu se arată în perspectiva timpului și spațiului. Când nu mai rămîne nici o nădejde, vine și masa personalului navigant. Vestea face circuitul esca-driilor; trei feluri de mîncare. Pentru unii e un semn de ai mare, așa cum în antichitate sacerdoții ghiceau viitorul după măruntaiele animalelor sacrificate. E înăi ora 13 jumătate. Abia a apucat să se înfrupte cu poftă numai o escadrilă cap de formație și ordinul de deco-lare a sosit și el. Nu-i nimic altceva de făcut. Datoria înainte de orice.

Mașinile sburătoare își încep manevrele de decolare și se înalță rînd pe rînd, luîndu-și matematic locul în formație. Azi și-au luat sbeul 34 echipagii. Sunt norii gri ai unui apropiat potop de foc.

E ora 14, Duminică, 19 Septembrie 1943.

Obiectiv interesant; îngrămădiri de tancuri și t upe roșii, pe un front de doi kilometri, la Nowo-Mihailowski, în fața capului de pod Kuban.

Aviatorii români de Stukas sunt sus, departe, aleargă meru înaltați de glorie. Repede fug înapoi; lămurile dintre Marea Neagră și Marea Azov, Gostagalewskaia și, obiectivul se apropie tot mai mult. Se vede.

Cu entuziasă camaraderie, aviatorii slovaci de vînd-toare însoțesc ca îngeri păzitori aripile românești și se simte prin aer grija lor, risipită ca într'un abor de-licat de rînduieală în jurul unui cult sau poate primul avînt al puilor abia înaripați. Temeritatea românească îi antrenează, îi bucură și sunt deopotrivă, sub culori diferite, frați ai vîndușului eroic.

MISIUNE DE ZILE MARI

Antiaeriana inamică face aviatorilor noștri parada obîgnută. Cîteva salve de proiectile se sparg în stînga formației și în fața patrului a treia. Moartea spumegă negutincioasă în jurul avioanelor noastre și nerii ușori ai balonagelor de fum alb rămîn în urmă. Telegrafistul capului de formație își anunță pilotul din nou:

— A. c. a la stînga.

Incertații noștri sburători nu se sîchiesc. Ceva mai mult, în ziua acestailor se pare, că antiaeriana inamică e mai puțin intensă decît altădată.

— Sunt toți? — Își întreabă capul de formație, mi-traliorul, micul însoțitor al pilotului, unul și același cu telegrafistul, care semnalează tragerile antiaeriene inamice.

Da... toți...

Dintr'o aruncătură de ochi se identifică obiectivul în prealabil studiat la baza de plocare. Cu cîteva mișcări reperi, precise, se pregătesc elementele. Se văd ca niște discuri roșii tragerile artileriei sovietice. Admirabilă scîiere, așa dar, chiar în momentul pregătirii atacului terestru de către adversar, împotriva liniilor noastre de apărare. Imaginile se succed vertiginos, luminate de bucuria celei mai bune intervenții în pîcșă. Tragerile

ROMANESC

de artillerie se ating la apariția neașteptată a aviației noastre. Toate acestea se petrec în câteva clipe.

Se pică pe obiectiv, care dintr-o simplă miniatură devine clar, cât ai clipei din ochi: Dela înălțimea de bombardament ordonată, avionul pică săgeată cu câteva sute de kilometri pe oră, până aproape de pământ. Se apasă în acest moment pe declanșator, încălcându-se bombe cade pe obiectiv și mașina sburătoare avârnește uşurată. Se redresează îndată în clija următoare la orizontală, după ce făcuse un picaj la verticală acum din cauza vântului nefavorabil. Ținta a fost lovită în plin. Urmând capul de formație la mică distanță și celelalte avioane Stukas, se proiectează în aer o scară de planuri în picaj, fiecare patrulă depășind-o pe cea din față. Se succeed aștept din secundă în secundă, 34 de avioane, care străbat barajul antiaerian, înamic desconsiderându-l, toți piloții având numai grija să-și lase încălcătura cu precizie și maximum de efect. În această prăvălire bine dirijată, acum fiecare pilot și fiecare mitralieră observă, cum picajul s'a executat chiar în momentul penerii la atac a infanteriei sovietice. Pe creasta de deal din fața satului Nowo-Mihailowsk și jur împrejur, pe un front de doi kilometri, toată îngrămădirea de oameni și tancuri inamice, totul s'a transformat în câteva minute, într-o singură zdrobire învâlvă de oboane înalte de fum gros, ca o jertfă uriașă adusă cerului, în urlet infernal de motoare și explozii.

În timp ce unul după altul avioanele se redresează din picaj prin scurte evoluții, se observă efectele bombelor lansate și se evită barajul antiaerian inamic, răbufnit și mai furios prin beza pârjolului de pe pământ. Dar balonșele exploziilor de proiectile antiaeriene par acum doar niște mistive de felicitare în văzduh, pentru satisfacția sburătorilor noștri.

În formație strânsă sub protecția avioanelor slovace de vânatoare întreaga formație rămân de Stukas, intactă își la direcția înapoi spre baza de plecare.

SUCCESS PESTE AȘTEPTARI

În această zi de Duminică, victoria aripilor românești a fost extraordinară. Într-adevăr, locotenentul Andrei, capul de formație, privește senin prin parbrizul aparatului său, odată în stânga și apoi în dreapta, mângâindu-și satisfăcut mustața. E seninul cel mai copleșitor, că s'a făcut treabă bună. — Aripă lângă aripă, patrulele privind din abor bucuria aceasta mută. Piloții se privesc mulțumiți, își fac seninul unci străngeri de mână sau își sărută buzele degetelor, ca o promisiune pentru apropiata îmbrățișare la aterizare. Telegrafistul capului de formație anunță scurt la bază:

— Toți... Totul bine... Ta. Ti. Ta...

Pălcul mașinilor sburătoare în drum spre aerodromul propriu, coboară tot mai jos, reperele fug odată cu terenul tot mai grăbit și aviatorii români își trăsc satisfacția succesului misiunii, în beția aceasta a vitezei.

Comandantul Grupului Stukas român a și primit însă rezultatul misiunii. — Telefoanele sbârâie înainte de soarea cascadelor noastre:

— Wir gratulieren!...

— Apreciez la 1500-2000 de morți, pierderile inamicului din fața liniei noastre...

— Atacei sovietici a încremenit în momentul debuggerii, chiar pe creasta de deal din fața satului Nowo-Mihailowsk...

— Majoritatea tankurilor sovietice din fața liniei noastre distruse...

— Felicitări... Mulțumiri... Ne-ați dăruit liniște pentru câteva zile...

Băieții întorși din misiune se grăbesc și ci să dea amănunte, îndată ce au atins din nou solul.

Toată lumea e lămurită. Aceptă

îndrăznești și mult încercăți luptători români ai aerului, încă odată ajung la concluzia, verificată la teren.

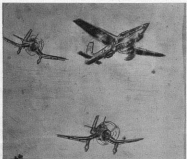
— Dacă rușii au succese ca astăzi pe tot frontul, ne-am lămurit asupra victoriilor trămbițate de ei în ultimul timp...

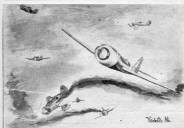
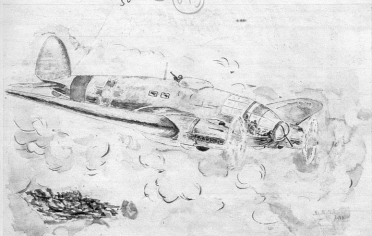
Pe frontal de la Rădrit se confirmă în fiecare zi mai mult, că eroicul Grup de „Stukas” român își continuă glorioasa lui activitate.

LT. COL. TÎPĂRESCU P.
reporter de război

Pentru Timeret

A APĂRUT
VOLUMUL:
„SBORUL
FĂRĂ
MOTOR”

de
 Cpt. av. PATRU MIRCEA și Instruc-
 torul de sbor fără motor CERNESCU

O CARTE A TINERETULUI
ȘI A VIITORULUI

1. Ștefan românește la ater de
 Matty Aslan, student,
 București

2. Doborât, de Căcel Nicolae,
 liceul Mayeș, Brașov

3. Victoria, de Teodorescu I.
 Mihail, profesor B. C. R.

4. Luptă aeriană, de Dum
 Victor, cl. II, Șc. Sf. Andrei,
 București

5. Iată vândătorii, de Matty
 Aslan, student, București

6. Ater la sol, de Chirulescu
 Ion, cl. III, liceul com.
 Petru Rareș

7. Bombardier spre înalt, de

Matty Aslan, student,
 București

8. Pe cerul Rusiei, de Vlădescu
 Nic., liceu, Ploiești

9. Luptă aeriană, de C.
 Frumuzeșcu, cl. VI-a, Liceu

In atelierul de

navaliu

viadejor

DESIGUR că fiecare dintre ostașii cari compun formațiunile de specialiști, tehnicieni și meseriași, afectați armatei de operațiuni, merită o mențiune elogiasă. În peregrinările mele de-a lungul și de-a latul liniilor de bătaie, m'am oprit — întâmplător — la un atelier mobil de antiaerian, pe care l-am descoperit undeva, în plină activitate, cu maeștrii, lucrătorii și servanții săi, lucrând în diversele secțiuni de specialitate. Un amănunt ce caracterizează surprinzător de ușurință cu care Românul își asimilează rolul de tehnician, e faptul că tânărul sublocotenent care-l comandă, departe de a fi un inginer, față de cuprinsul misiunii și răspunderile cu cari a fost încărcat

este licențiat în Drept și funcționar la Ministerul Finanțelor! Aceasta nu l-a împiedicat însă de a primi, cu încredere în propriile-i înșușiri, misiunea ce i s'a încredințat, ridicând, în cei peste doi ani și jumătate de timp de când comandă această mică unitate, cu rosturi atât de mari, în atima și prețușea tuturor celor ce vin în contact cu ea.

Atelierul cuprinde următoarele secțiuni: strungărie, montaj, alcaș, fierărie, electricitate, sudură electrică și autogenă, tâmplărie, vopășerie și tapiserie. Montat pe autocamioane „Henschel” și „Blitz”, atelierul este o uzină ambulantă completă, în stare să execute — chiar în linia de foc — cele mai dificile reparațiuni ce se ivesc în diversitatea și în multitudinea de mașini ale armatei de operațiuni.

Nu odată această unitate de specialiști și de meseriași a lucrat în zona de acțiune a cutărei unități operative, sub urgia de foc

și fier a inamicului, acolo unde ființa omenească ajunge elementul cosmic al unei naturi pe punctul de a se prăvăli în neant, cu întreaga ei orânduire. În asemenea condițiuni sunt obligați maeștrii, meseriași și servanții, prin înșușii rolul lor, să lucreze la recondiționarea mașinilor și uneltelor de război scoase din uz și a căror grabnică punere la punct permite celor din linia de foc atât mobilitatea pe câmpul de luptă cât și folosirea neastânjenită a armamentului mecanic.

Această bravă unitate, de care eminentul ei șef este atât de mândru, și-a ales ca emblema silueta goliath și dolofană a celebrului „Găgă”, oel cu „pansurile”... geniale, iar pentru a sublinia culoarea locală, personajul a primit între mâinile încrucișate la spate un cloacan. Asta îl face și mai hilar!...

Aparent, emblema ar acredita pe seama băieților acestora cea mai înjustă părere. Or, ei au avut rașina-mentul să sublimize personalitatea

Acă e „transbordă de ochi...”

80

27

615

Curățirea armelor

Reparația motorului

hipoteticului îna, proclamându-l într'un fel, patronul nominal al voloșiei lor comune, sursa inepuizabilă a glămelor lor, a farselor ce și le fac reciproc și cari sunt de o factură cu totul subtilă. Căci războiul deși e o școală aspră, crâncenă chiar, nu a întunecat oazele însoarite din

sufletele acestor meseriași și soldați bravi, pe pământul cărora înalții șefi, cari i-au încercat și i-au văzut la datorie, au animat distincțiuni dintre cele mai de seamă, semne de bine meritată cinșire.

Cap. T.R. ALECU M. DUMITRU
Reporter S. M. P.

Muncă în aerodrom

Controlul avionului

Sbor pentru prima oară!...

(28)

asta nu interesează; simt că pulsesc viața în mine, că trăiesc... Că va trebui să trăiesc.

Strâng mai departe pământul în mână. Pământul!... Viața mea!...

Veri, totdeauna m'am gândit că-i minunat să lupți pe ei. Ai ori când speranța că dacă — Doamne ferește! — ești rănit, ori mori, vei fi tras de camarazii tăi înapoi, nu vei fi lăsat acolo să te înghețeți de vreme și căldură...

Și așa a fost. Imi amintesc perfect cum am fost împușcat la contraatacul acela sângeros, dar eficient și cum, după aceea, m'a îngropat explozia beandului.

Nu mai văd nimic. Nu văd, dar trăiesc culorile! Rozul acela de foc, ultima culoare pe care am văzut-o. Trebuie că mi-a rămas lipită de creier. Sunt bandajat — nu văd nimic — dar totul, absolut totul este autocant de roșu.

— Răniții vor fi transportați imediat cu Junkersul!

Deabia acum când aud glasul celui pe care-l cunosc atât de bine, imi reamintesc că suntem la marginea aeroportului alături de una din uzinele acelea de beton armat făcute de ruși pentru avioane.

Și eu sunt rănit. Și eu voi fi transportat. Și eu voi pleca!

Junkersul deduce din toate motoarele. Il simt cum zămbește cerului! Il văd chiar.

Da! Nu l-am văzut eu în fiecare

Avion sanctor
S. S. P.

de EUGENIU V. HARALAMBIE

U

U știu cât este ceasul. Nici nu bănu!

Exploziile se țin lanț una după alta. Ai impresia unui infern. Fața — atât cât imi este acoperită — pare că ar lua foc. Mi s'a spus că suntem într-o groapă, într'un adăpost. Nu mă pot mișca. Dealtfel piciorul drept este acela care mă doare mai mult. Am în el — înfipte în os — două cartușe.

Încep o convorbire cu un băiat de alături și nu pot. Ar trebui să țin. Nu sunt auzit și eu însumi nu aud decât detunăturile care, se pare că vor duce la sfârșitul lumii. Pământul — alături pământ care mă învela până ieri în tranșele lui — vibrează întocmai ca o oarecare coardă și aci se pare atât de strâin... Il morfedesc țărâna cu degetele dela mâna dreaptă care mi-au rămas întregi.

Imi vine în minte — o clipă — ideea că așa mor oamenii. Dar eu nu sunt grav. Eu nu mor. Nu trebuie să mor. Sunt viu. Sunt plin de viață. Da! Nu văd, nu pot umbra, mâna stângă se pare că-mi este ruptă, dar

dimineată? Nu mi-am suit cu trei camarazi în burduhănoasa-i, dar primitoarea-i burtă?

Incet! Fiți atenți cum îl așezați! Este vorba de mine. Dar și mic dactoul — băiatul acela tânăr cu ochii verzi, cu mâini lungi, aristocratic de lungi — îmi apunea la fel. Dacă n'ași fi bandajat l-ași vedea cum se plăcă deasupra mea, cum îmi zâmbește.

Dar eu știu toate astea.

— Lada!

Atât câte tot ce cer. Tot ce-am luat cu mine. Intr-o față lădă de muniții — în zădul cărcia ne apălam — ordonanța m-a pus câteva lucruri și două plăci de patelon. Sunt cântecule care-mi plăceau atât. Îmi aranjase lada lângă mine. O păpă cu mâna.

Încă unul, încă. Suntem opt răniți. O clipă!... Gata!... Am simțit doar o ușoară aguduitură. Am pornit. Avionul fugi peste câmpul de gropi individuale și crătere de explozii pe cât posibil evitându-le. Totuși, ne agudue. Mă doare piciorul. Se fracăă între ele cele două fărâme de os!

Nu știu! Dar trebuie că-i doare și pe ceilalți. Aud gemete surde. Nimeni nu se vaită în gura mare...

Acum, acum... sburim. Este prea lin să mai fim pe pământ.

Și-i atât de bine!... De odihnites...

Prima oară când mi-e somn. Un somn fantastic. Pareă s'au adunat

în căpa aceasta toate neodăhnitele, toate oboșelile...

S'aude regulat — monoton — șgomotul motoarelor... Cântecul aviatorilor...

— Ei, vă simțiți mai bine?

Ne întreabă doctorul. Și pentru că el este singurul valid, se uită pe fereastră și ne spune:

— Uite, suntem la două sute de metri de pământ. Rugii încă n'au străpuns la kolhoz! Pe aeroport se instalează brandurile, ba chiar și artileria de câmp. Se vede și Wolga...

Avem cu noi și un vânător. Mai știu!... S'ar putea lua un rus după noi, cu toate crucile roșii pictate pe avion.

Sburăm! Sbor pentru prima oară!...

Ce rău îmi pare că nu văd nimic!... Că nu văd cerul, noții, pământul sub mine...

În avionul acesta mare cât o casă nu simți nimic. Nici o aguduitură și un prieten îmi vorbea de goluri de aer! Nimic...

Fantastic, ce a ajuns și aviația!

Perfectia aceasta. Aș putea spune că sunț într'un oarcar tren. Ba nu! Ori cât de bune ar fi aceste amortizoare acolo, tot simți șinele, sfârșitul unora, începutul altora.

Aci este bine. Nespus de bine. Și atât de lin, odihnitor.

Am impresia că stăm locului. Nu! — Pun mâna validă pe rama

unui ferestre. Simț eurentul făcut de viteză!...

Am oboșit!...

După două ore de zbor am fost trezit ușor. Ajansesem la Remont-naje!

Îl știu — satul acela dimprejurul gării și magaziiilor, la margine de stepă, de unde începe vastitatea Kalmuciei...

Tot sata-i spital.

Fiecare își așteaptă rândul să fie transportat.

Kostov, Stalino, Dniepropetrowsk, Zaporoje.

Câte halte nu-mi ataz înainte!

Halte spre lumină, spre soare, spre cerul prin care perică acum câteva minute am sburat...

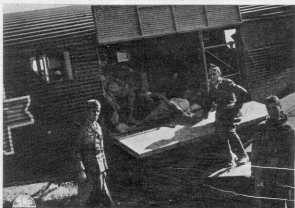
Îmi vine rândul să fiu coborît. Căm piletul motorului din mijloc și-i mulțumesc.

Frații noștri, aviatorii, nu m'au lăsat...

Aviatorii!...

Fragment din „Popas la Ambulanța Aeronautică Nr. 1 EUGENIU V. HARALAMBIE

Interiorul unui avion pentru transport răniți (S. M. P.)

Chestii aviatoricești

Introducere nu la locul ei:
— Și să însoțit?

50 35
Vacuum Oil Company

619
S. A. d. R.

Vacuum Oil Company

FABRICĂ ULEIURI DE AVIAȚIE DE CALITATE
SUPERIOARĂ RECUNOSCUTĂ ÎN TOATĂ LUMEA

O ZI BLANDĂ DE TOAMNĂ LA O UNITATE DE BOMBARDAMENT, PE FRONT. ÎN CURĂȘAREA VA SBURA SPRE INAMIC.

(S. M.)